

Буллингке қарсы команда туралы Е Р Е Ж Е

1. Жалпы ережелер

- 1.1. Осы Ереже буллингке қарсы команда қызметінің (бұдан әрі - Команда) мақ- саттарын, міндеттерін, қалыптастыру тәртібін айқындайды.
- 1.2. Осы Ереже Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 21 желтоқсандағы № 506 бұйрығымен бекітілген Баланы жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу қағидаларына сәйкес әзірленді.
- 1.3. Команда педагогикалық кеңестің келісімі бойынша білім беру ұйымы дирек- торының бұйрығымен құрылады және таратылады.
- 1.4. Команда өз қызметінде осы Ережені басшылыққа алады.

2. Қызметтің мақсаты мен міндеттері

2.1. **Мақсаты:** білім беру үдерісіне қатысушылардың жәбірлеу (буллинг) фак- тілерінің алдын алу және болдырмау бойынша өзара әрекеттестігін күшейту, қауіпсіз білім беру ортасын қамтамасыз ету үшін білім беру ұйымдарындағы жәбірлеу (буллинг) фактілеріне ден қою.

2.2. Міндеттері:

- «ДосболLIKE» жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу және болдырмау жөніндегі бағдарламаға сәйкес жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу және оған қарсы іс-қи- мыл жөніндегі қызметті ұйымдастыру;
- білім алушыларға қатысты жәбірлеу (буллинг) белгілері анықталған жағдайда дереу әрекет ету, білім алушыларға әлеуметтік, психологиялық- педагогикалық көмек көрсету;
- мектептің буллингке қарсы қызметінің диагностикасы мен мониторингін ұй- ымдастыру.

3. Команданы ұйымдастыру

3.1. Команда құрамына: мектеп директоры, директордың тәрбие жұмысы жөнін- дегі орынбасары, директордың ӘШБ жөніндегі орынбасары, әлеуметтік педагог, педагог-психолог, бірнеше белсенді, ынталы педагог пен қызмет көрсетуші пер- сонал қатарының қызметкері, ата-аналар

қоғамдастығының өкілдері кіреді.

3.2. Нақты жағдайды қарау, алдын алу іс-шараларын жоспарлау және өткізу, мо- ниторинг және т.б. кезінде тиімді атаулы көмек көрсету мақсатында Команданың құрамына басқа педагогтер де уақытша кіре алады.

3.3. Команданың сандық құрамы және оның өкілеттік мерзімі, жұмыс тәртібі және шешімдер қабылдау білім беру ұйымының қажеттілігін ескере отырып, осы Ережемен айқындалады.

3.4. Команда мүшелері бірінші ұйымдастыру отырысында дауыс беру жолымен өз құрамынан басшы мен хатшыны сайлайды. Команда басшысы мен хатшысы, егер оларға Команда мүшелерінің жартысынан астамы дауыс берсе, сайланған болып саналады.

3.5. Команданы ұйымдастырушылық-техникалық қамтамасыз етуді (жабдықталған үй-жайды, ұйымдастыру техникасын, қажетті әдебиетті беруді, іс жүр- гізуді ұйымдастыруды және т.б.) білім беру ұйымының директоры жүзеге асыра- ды.

4. Команданың қызметі

4.1. Қауіпсіз білім беру ортасын құру бойынша ресурстардың бастапқы талда- уын ұйымдастырады.

4.2. Команда жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу және оған қарсы іс-қимыл бой- ынша мынадай қызметті жүзеге асырады:

4.2.1. Мектептегі ортаны талдау, жәбірлеудің болуын, сондай-ақ білім беру ұй- ымында оның пайда болуының нақты тәуекелдерін негізделген дәлелдемесін қалыптастыру үшін мектепішілік мониторинг, анонимді сауалнамалар жүргізуді ұйымдастырады.

4.2.2. Пікіртерім нәтижелерін өңдеуді ұйымдастырады, білім беру ұйымында жәбірлеу (буллинг) мәселесінің нақты жай-күйін көрсете отырып, талдамалық анықтама қалыптастырады.

4.2.3. Мектеп педагогтері мен қызметкерлерінің жәбірлеудің (буллинг) және кибербуллингтің (біліктілікті арттыру, семинарларға, конференцияларға қатысу және т.б., жарияланымдар, тәжірибе алмасу және т.б.) алдын алу мәселелері бой- ынша дайындығы деңгейін талдайды.

4.2.4. Педагогикалық кеңеске білім беру ұйымында жәбірлеудің (буллинг) мәсе- лесінің болуын мойындау, онымен жұмыс істеу нұсқауын қалыптастыру туралы материалдар дайындайды.

4.2.5. Білім беру ұйымында буллингпен жұмыс істеу жүйесін құруға дайын бел- сенді, ынталы педагогтерді, қызметкерлерді, ата-аналар қоғамдастығының өкіл- дерін іріктейді және біріктіреді.

4.2.6 Оқу-тәрбие үдерісінің ерекшелігін, білім алушылар контингентін, ата-аналар қоғамдастығының пікірін, білім беру ұйымының қалыптасқан дәстүрлерін ескере отырып, «ДосбоLIKe» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыруды қамтамасыз ету бойынша білім беру ұйымының нормативтік-құқықтық базасын пысықтайды.

4.2.7. Педагогтермен бірлесіп, буллингтің алдын алу және «ДосбоLIKe» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыру бойынша іс-шаралар жоспарын әзірлейді.

4.2.8. Білім беру үдерісіне қатысушыларды Команданың қызметі туралы үнемі хабардар етеді, оң тәжірибені таратуды қамтамасыз етеді.

4.2.9. Білім беру үдерісіне қатысушыларды: білім алушылар, педагогтер, техникалық қызметкерлер, білім алушылардың ата-аналарын оқытуды ұйымдастырады.

4.1.10. Білім беру ұйымында алдын алу іс-шараларын жүргізуді үйлестіреді.

4.1.11. Ата-аналарды алдын алу іс-шараларын жүргізуге және консультациялық көмек көрсетуге тартады.

4.1.12. Оқушылардың өзін-өзі басқаруын «ДосбоLIKe» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыруға қатыстырады.

4.1.13 Буллингке қарсы оқытуды жүргізу мақсатында қызметі білім беру үдерісіне қатысушылардың құқықтарын қорғауға қайшы келмейтін серіктес ұйымдармен (коммерциялық емес ұйымдар, психологиялық орталықтар, буллинг тақырыбымен жұмыс істейтін басқа да мектептер, Кәмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссиясы, қалалық медиа қызметтер, сенім телефондары) ынтымақтастықты ұйымдастырады.

4.1.14. Зорлық-зомбылық жағдайларының таралуы бойынша мектеп ішіндегі ахуалға, білім беру үдерісіне қатысушылардың көмек сұрауға дайындығына мониторинг жүргізеді, жағдайлармен жұмыс динамикасын қадағалайды.

4.1.15. Біліктілікті арттырудың перспективалық жоспарына енгізу үшін мектеп мамандарының білім алу қажеттілігін айқындайды.

4.1.16. Мектептегі буллингке қарсы саясатты, жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу жоспарын айқындау, мектеп инфрақұрылымын өзгерту үшін ұсыныстар әзірлейді.

4.3. Команда жәбірлеу (буллинг) жағдайларына ден қою бойынша мынадай қызметті жүзеге асырады:

4.2.1. «Баланы жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу қағидаларына» және «Білім беру ұйымында жәбірлеу (буллинг) жағдайындағы іс-қимылдар

алгоритміне» сәйкес буллинг жағдайлары туралы белгілерді қабылдайды.

4.2.2. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге қатысты жәбірлеу (буллинг) бел-гілері анықталған жағдайда оларға дереу ден қоюды ұйымдастырады.

4.2.3. Білім беру ұйымдарында әрбір нақты жәбірлеу (буллинг) жағдайы бойынша көмек көрсетудің жеке жоспарын әзірлейді.

4.2.4. Нақты сыныпта анықталған буллинг жағдайы бойынша көмек көрсету жоспарын іске асыруды үйлестіреді.

4.2.5. Жәбірлеуден (буллингтен) зардап шеккен оқушыларға көмек көрсетуді ұйымдастырады, ата-аналарға көмектің қажеттілігі мен мәнін, кәсіби көмек алу бойынша ұсынымдарды түсіндіреді.

5. Құқықтары

5.1. Функциялар мен міндеттерді жүзеге асыру үшін Команданың:

5.1.1. Ұйымның, оның ішінде Команданың құзыретіне жататын мәселелер бойынша өткізілетін кеңестеріне қатысуға;

5.1.2. Командаға жүктелген міндеттерді орындау үшін қажетті ақпарат пен материалдарды белгіленген тәртіппен сұратуға;

5.1.3. Мемлекеттік билік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен, басқа ұйымдармен қарым-қатынаста Команданың құзыретіне жататын және ұйым басшысымен келісуді талап етпейтін мәселелер бойынша білім беру ұйымының атынан өкілдік етуге;

5.1.4. ДосбоLIKe» білім беру ұйымдарында білім алушыларды жәбірлеудің (буллингтің) алдын алу бағдарламасын іске асыру жөніндегі білім беру ұйымның қызметін перспективалық дамыту, жетілдіру бойынша ұсыныстарды қарауға енгізу құқығы бар.

6. Жауапкершілігі

6.1. Команда қатысушыларына мыналар үшін жауапкершілік жүктеледі:

6.1.1. Осы Ережеде айқындалған Команданың функциялары мен міндеттерін ҚР қолданыстағы заңнамасында айқындалған шектерде орындамау (тиісінше орындалмау);

6.1.2. Басқа да ықтимал шараларды қоса алғанда, жәбірлеудің (буллингтің) жоюын кесу үшін шаралар қолданбау: қудалауды бастаушымен және қатысушылармен әңгімелесу, қудалауды бастаушының және қатысушылардың ата-аналарымен әңгімелесу;

6.1.3. Өздеріне белгілі болған қудалау (буллинг) эпизодтары туралы кідірту немесе білім беру ұйымының басшысына хабарламау;

6.1.4. Жәбірлеуді тоқтатуға бағытталған шараларды, сондай-ақ ішкі тәртіп қағидаларында және білім беру ұйымының жарғысында көзделген қудалауды бастаушы мен қатысушыларға тәртіптік жазалау шараларын

немесе білім беру қызмет- терін көрсету туралы шартта көзделген өзге де шараларды қабылдамау;

6.1.5. Егер жасырын болуды сақтау туралы өтініш білдірілсе, өзіне белгілі болған мектептегі жәбірлеу деректері туралы хабарлаған оқушының жасырын болуын сақтамау;

6.2. Команданың функциялары мен міндеттерінің орындалуына Команда же- текшісі жауапты болады.

Глоссарий

Буллингке қарсы команда – балалар ұжымдарындағы қудалаудың алдын алу және оны тоқтату арқылы мектепте қауіпсіз ортаны құруға белсенді қатыса- тын мектеп қызметкерлерін (әкімшілік, педагогтер, қызмет көрсететін персонал, ата-аналар қатарын) біріктіретін мектептің құрылымдық бөлімшесі.

Мектептегі құрылымдық бөлімше – белгілі бір белгілер немесе өлшемшарт- тар бойынша оқушыларды, мұғалімдерді және басқа да қызметкерлерді бірік- тіретін білім беру мекемесінің ұйымдастырушы бірлігі. Әртүрлі оқу және тәрбие үдерістері жүзеге асырылатын мектептің функционалдық жүйесін құруда маңыз- ды рөл атқарады.

Буллингке қарсы құзыреттер – жәбірлеудің (буллингтің) анықталған жағдай- ымен жұмыс істеу, жәбірлеудің (буллингтің) алдын алуды ұйымдастыру, осы мәсе- ле бойынша білім беру ортасының жай-күйіне мониторинг жүргізу, ата-аналарды оқыту үшін қажетті білім, икемділік, дағдылар.

Қауіпсіз білім беру ортасы – білім беру үдерісінің әрбір қатысушысына психо- логиялық-физикалық қауіпсіздігінің құқықтары мен нормаларының сақталуына кепілдік берілетін, әрбір білім алушының жеке дамуы үшін жағдайлар жасалатын мектептің ішкі өмірінің тұтас сапалық сипаттамасы.

Консультациялық көмек – мақсаты ата-аналардың (занды өкілдердің) көме- летке толмағандарға білім беру және тәрбиелеу мәселелеріндегі құзыреттілік деңгейін арттыру болып табылатын кәмелетке толмағандарды дамыту, әлеумет- тендіру, тәрбиелеу және оқыту мәселелері бойынша психологиялық-педагогика- лық көмек.